

KORAN

De Leidraad

1. Soera al-Fātiḥa

[Deze soera, *al-Fātiḥa*, is geopenbaard in Mekka en bestaat uit zeven verzen. *Al-Fātiḥa* betekent “het begin”, “de opening”. Over *al-Fātiḥa* wordt gezegd dat de gehele Koran in feite een uitleg is van deze soera; alle grote thema’s van de Koran komen hier kernachtig in tot uiting. In het begin van de Koran vallen zo alle puzzelstukken op hun plaats. Vanuit dit perspectief is de opening te vergelijken met de benadering van iemand die ten opzichte van Allah en het heelal de coördinaten van een landkaart vaststelt, met een sleutelfiguur die de code ontcijfert. De soera wordt dan ook wel “*umm al-Kitāb* (moeder van het Boek)” genoemd.]

1. *Bismillāh al-Raḥmān al-Raḥīm*

(In de naam van Allah, de Barmhartige, de Genadevolle).

[De woorden *al-Raḥmān* en *al-Raḥīm* komen van dezelfde stam *r-ḥ-m* (genade) en worden gebruikt als twee verschillende bijvoeglijke naamwoorden. *Raḥmān* wordt gevormd door *fa lān*. Deze woordvorm duidt overdrijving, hoeveelheid en grootte aan. Allah is buitengewoon en op zeer ruime wijze Barmhartig. *Raḥīm* wordt gevormd door *fa ḥīm*. Dit verwijst naar de continuïteit van het betreffende bijvoeglijke naamwoord. Allah is voortdurend en oneindig Genadevol. Door de combinatie van de twee bijvoeglijke naamwoorden wordt met deze typering volgens Ibn Jamā’a’s boek *Kashf al-mā’ānī* het volgende bedoeld: “Zijn barmhartigheid is zo hoog als bergen en Zijn genade is zo groot als oceanen.”

Vele geleerden die de Koran interpreteren verstaan hieronder dat *al-Raḥmān*, dus Zijn barmhartigheid, alle schepselen omvat, zowel gelovige als ongelovige mensen en *jinn*’s tijdens het wereldse leven. *Al-Raḥīm* geeft in deze interpretatie aan dat Zijn genade alleen bestemd is voor gelovigen in het Hiernamaals.]

2. Lof aan Allah, de Heer van alle werelden.

[De werelden van de mensen, *jinn*’s, dieren, engelen, satans.]

3. De Barmhartige, de Genadevolle (*al-Raḥmān al-Raḥīm*).

4. Heerser van de Dag des Oordeels. [Hij is Degene met unieke zeggenschap over de Dag, waarop rekeningen zullen worden vereffend.]

5. Jou alleen dienen wij en Jou alleen vragen wij om hulp.

6. Leid ons op het rechte pad.

7. Het pad van degenen aan wie Jij gunsten hebt geschonken. Niet [het pad] van degenen op wie toorn is neergedaald en niet [het pad] van de dwalenden.

[De meeste exegeten hebben gesteld dat met “degenen op wie toorn is neergedaald” de groep joden wordt bedoeld die het verbond met Allah heeft geschonden (zie *al-Baqara*, 2: 90). Met “de dwalenden” worden de christenen bedoeld die in de triniteitsleer zijn gaan geloven, na aanvankelijk tot de vertegenwoordigers van het zuivere monotheïsme te hebben behoord (zie *al-Mā’ida*, 5: 77).]

2. Soera al-Baqara

[Deze soera, *al-Baqara*, is geopenbaard in Medina en bestaat uit 286 verzen. De naam van de soera is afgeleid van een verhaal over een rund, dat wordt verteld in de verzen 67 tot en met 73.

De openbaring van de soera begint in het eerste jaar na de *hijra* (migratie) naar Medina en heeft tenminste vijf jaar in beslag genomen. Indien er rekening wordt gehouden met de verzen over de *hajj* en de rente, duurt de openbaringsperiode van deze soera de gehele Medinensische periode. Volgens Ibn ‘Abbās, de grote Korangeleerde van de generatie van de metgezellen, is het 281ste vers van deze soera als allerlaatste vers van de Koran geopenbaard.

Sommige *tafsīr*geleerden denken dat *al-Baqara* een interpretatie van de verzen 6 en 7 van soera *al-Fātiḥa* is. In *al-Fātiḥa* staat het vers “Leid ons op het rechte pad.” *Al-Baqara* beschrijft vervolgens wat het rechte pad is. “Degenen op wie toorn is neergedaald” en “de dwalenden” worden in het laatste gedeelte van de eerste soera aangeduid. Historische voorbeelden van deze groepen worden vervolgens in de tweede en derde soera gegeven.

Soera *al-Baqara* is de langste soera van de Koran en lijkt op een compacte weergave van de inhoud van de Koran. Het grootste gedeelte van deze soera, 116 verzen, heeft betrekking op verhalen over de Kinderen van Isrā’īl, het volk van de profeet Mūsā, dat na geleid te zijn weer tot dwaling verviel.

Na de inleiding van vijf verzen over gelovigen (*mu`minūn*) volgen twee verzen over ontkeners (*kāfirūn*) en achttien verzen over hypocrieten (*munāfiqūn*). Nadien vertelt de soera twee verhalen: het verhaal van Adam en Iblīs, de satan, en het verhaal van Mūsā. Adam heeft na zijn zonde berouw getoond en Mūsā heeft ook berouw getoond, nadat hij per ongeluk iemand had gedood.]

Bismillāh al-Raḥmān al-Raḥīm

1. Ā[lif], L[ām], M[īm].
[29 Soera’s van de Koran (27 Mekkaanse en 2 Medinensische) beginnen met losse letters, die *al-ḥurūf al-muqatta’a* worden genoemd. Het Arabische alfabet bestaat uit 28 letters; bij deze openingen wordt in totaal de helft van het alfabet gebruikt, dus 14 letters. Hoewel sommige

*tafsīr*geleerden ook een betekenis aan deze letters hebben gegeven, heeft men deze in het algemeen gelaten zoals ze zijn: er is geen betekenis aan deze letters verleend. Men beweert dat dit bedoeld is als een uitdaging voor Arabieren die van plan waren om soortgelijke Koranverzen op te stellen, of erop gericht is om de

aandacht te trekken van de luisteraars. In pre-islamitische gedichten zijn eveneens voorbeelden van dit gebruik van losse letters te vinden.

Tenslotte wordt beweerd dat deze letters een code tussen Allah en de profeet aanduiden. Zo wordt er beweerd dat met “*alif*” Allah wordt bedoeld, met “*lām*” de engel Jibrīl die de openbaring bracht en met “*mīm*” de profeet Mohammed. Alleen Allah kent de ware betekenis ervan.]

2. Dat is het Boek (de Koran), waaromtrent geen [enkele] twijfel bestaat, een leidraad voor degenen die zich bewust zijn van hun verantwoordelijkheden [en voldoen aan hun plichten jegens Allah] (*muttaqīn*).

[De “*muttaqīn*” zijn degenen die de grenzen van Allah respecteren en zich daaraan conformeren. Zij beschermen zichzelf op deze manier tegen het kwade. De *muttaqīn* zijn degenen die zich bewust zijn van hun verantwoordelijkheden jegens Allah en voldoen aan hun plichten ten opzichte van Allah en Zijn schepping.]

3. Degenen die geloven in het verborgene, de *ṣalāt* [het gebed] verrichten en uitgaven doen van hetgeen waarvan Wij hen aan levensonderhoud hebben voorzien.

4. En degenen die geloven in hetgeen aan jou [Mohammed] is neergezonden en in hetgeen vóór jou is neergezonden, en die overtuigd geloven in het Hiernamaals.

[Zij geloven in alle geschriften die vóór hun tijd werden gezonden: de Zabūr (de Psalmen, geopenbaard aan Dawūd), de Tawrāt (de Thora, geopenbaard aan Mūsā) en de Injīl

(het Evangelie, geopenbaard aan ‘Īsā). In het algemeen geloven zij in hetgeen door Allah is geopenbaard. In een overlevering in de *Musnad* van Aḥmad ibn Ḥanbal is vermeld dat Allah vele profeten heeft gezonden, van wie er 315 over een geschrift beschikten.]

5. Diegenen bevinden zich op het rechte pad van hun Heer en diegenen zijn de welslagenden (*muflīḥūn*).

[“*Muflīḥūn*” komt van “*falāḥ*”, hetgeen als opluchting omschreven kan worden. Het betekent zorgeloos zijn waar eigenlijk gevreesd moet worden, een toestand van geluk bereiken waar men op hoopt, bijvoorbeeld het ontkomen aan de Hel door zich de toegang tot het Paradijs te verwerven.]

6. Voor hen die niet geloven maakt het geen verschil of je hen waarschuwt of niet. Zij geloven niet.

7. Allah heeft hun harten en hun gehoor verzegeld, en over hun ogen ligt een bedekking. Voor hen is er een geweldige bestraffing.

[Het is eveneens mogelijk het eerste gedeelte van dit vers te vertalen als “Allah heeft hun harten verzegeld, en over hun gehoor en hun ogen ligt een bedekking”. Volgens *tafsīr*geleerden betreft het niet alle ongelovigen, maar vooral ongelovigen zoals Abū Jahl, Abū Lahab, ‘Utba en Shayba. Het staat vast op basis van de kennis van Allah dat zij de Hel zullen betreden.]

8. En onder de mensen zijn er [sommigen] die zeggen: “Wij geloven in Allah en in het

Hiernamaals”, terwijl zij geen gelovigen zijn.

9. Zij denken Allah en degenen die geloven te kunnen misleiden. Echter, zij misleiden niemand anders dan zichzelf. Echter, zij beseffen het niet.

10. In hun harten bevindt zich een ziekte en Allah heeft hun ziekte verergerd. Voor hen is er een pijnlijke bestraffing, omdat zij leugens vertellen.

[Zij laten twee gezichten zien: hetgeen zij zeggen komt niet overeen met hetgeen zij doen.]

11. En wanneer tot hen wordt gezegd: “Zaai geen verderf op aarde”, zeggen zij: “Integendeel, wij zijn niet meer dan vredesstichters.” [Verderf zaaien op aarde houdt in dat men zich in overtreding bevindt en in opstand komt tegen Allah. Zo heeft Ibn Mas’ūd gezegd: “Degene die in opstand komt tegen Allah is bezig met verderf te zaaien op aarde.”

“*Fasād*” of “*ifsād*” duidt op het doen van kwaad, terwijl “*islāh*” verwijst naar het goedmaken, het herstellen of het hervormen van het nagelatene. Degenen die in dit vers worden aangesproken zien vanwege de ziekte in hun harten *fasād* aan voor *islāh*.]

12. Nee, zij zijn zeker de verderfzaaiers. Echter, zij beseffen het niet.

13. Wanneer tot hen wordt gezegd: “Geloof zoals de mensen geloven”, zeggen zij: “Moeten wij geloven zoals de dwazen geloven?” Nee, zijzelf zijn de dwazen. Echter, zij beseffen dit niet.

14. Wanneer zij degenen ontmoeten die geloven, zeggen zij: “Wij geloven [eveneens].” En wanneer zij alleen zijn met hun [eigen] satanische [vrienden], zeggen zij: “Wij zijn met jullie; wij drijven slechts de spot met hen.”

15. Allah drijft de spot met hen en verleent hun [de tijd voor] hun buitensporigheden, terwijl zij steeds sterker [blindelings] afdwalen.

16. Zij zijn degenen die het rechte pad voor de dwaalweg[en] hebben ingeruild. Hun handelwijze heeft hun geen winst opgeleverd, noch zijn zij rechtgeleid.

17. Hun gelijkenis is als de gelijkenis van iemand die vuur [voor een fakkel] probeert te ontsteken. Wanneer dit zijn gehele omgeving verlicht, ontnemt Allah [iedereen] het licht [uit de ogen]. Hij doet hen in duisternissen achterblijven, waardoor zij niet meer zien.

18. Doof, stom en blind zijn zij. Dus keren zij niet terug [uit de dwaling waarin zij verkeren].

19. Of [zij zijn als de gelijkenis van] een hevige wolkbreuk uit de hemel, waarin zich duisternissen, donderslagen en bliksem bevinden. Uit angst dat [het geratel van] donderslagen hun de dood zal brengen, stoppen zij de vingers in de oren, terwijl Allah de ongelovigen [reeds geruime tijd] heeft omsingeld.

20. De bliksem ontnemt hun bijna het gezichtsvermogen. Telkens

wanneer deze het [gebied] voor hen verlicht, lopen zij erin voort, en wanneer de duisternis opnieuw rondom hen valt staan zij stil. Indien Allah het had gewild, had Hij hun het gehoor en het gezichtsvermogen ontnomen. Allah is omtrent alles Almachtig (*Qadīr*).

21. Oh mensen, dien jullie Heer, Die jullie en degenen vóór jullie heeft geschapen, opdat jullie je wellicht bewust van jullie verantwoordelijkheden [en van jullie plichten jegens Allah] worden.

22. [Dien Hem] Die de aarde voor jullie tot een rustplaats heeft gemaakt en de hemel tot een gewelf [heeft gemaakt]. En Hij heeft uit de hemel water doen neerdalen, waarmee Hij vruchten voor jullie als voedsel [ten behoeve van jullie levensonderhoud] heeft voortgebracht. Ken dus geen gelijkwaardigen terzijde toe aan Allah, terwijl jullie [beter] weten.

23. En indien jullie in twijfel verkeren omtrent hetgeen Wij aan Onze dienaar [Mohammed] hebben neergezonden, kom dan met een soortgelijke soera en roep al jullie getuigen buiten Allah aan, indien jullie het oprecht menen.

24. Indien jullie dat niet lukt – en het zal jullie nooit lukken – vrees dan het Vuur [de Hel], waarvan de brandstof door mensen en stenen wordt gevormd, [en] dat gereed is gemaakt voor de ongelovigen.

25. Verkondig het goede nieuws aan degenen die geloven en

goede daden verrichten, dat er voor hen Tuinen [het Paradijs] zijn bestemd, waaronderdoor rivieren stromen. Telkens wanneer zij daarvan vruchten bij wijze van levensvoorziening krijgen toebedeeld, zeggen zij: “Dit is waarvan wij al eerder zijn voorzien.” Eigenlijk zijn hun [altijd al] soortgelijke vruchten gegeven [ofwel op aarde, ofwel in het Paradijs]. En voor hen zijn daarin eveneens reine partners. En zij zijn daarin voor eeuwig verblijvend.

26. Allah schaamt Zich niet om een mug of iets hoger dan dat als gelijkenis te gebruiken. Degenen die geloven weten immers dat de waarheid afkomstig is van hun Heer, terwijl degenen die niet geloven zeggen: “Wat zou Allah toch bedoelen met deze gelijkenis?” Hij doet hiermee velen dwalen, vele anderen leidt Hij ermee [naar het rechte pad]. En Hij doet niet anders dan er de onrechtplegers mee dwalen.

27. Degenen die het verbond dat ze met Allah hebben gesloten na de bekrachtiging ervan verbreken, en [die zodoende] afsnijden hetgeen Allah [hun] heeft bevolen te onderhouden [de banden met familie en naasten] en [die] eveneens verderf op aarde zaaien. Zij zijn degenen die verliezers zijn.

28. Hoe kunnen jullie Allah ontkennen, terwijl jullie zonder leven waren en Hij jullie tot leven heeft

gewekt? Vervolgens doet Hij jullie sterven, vervolgens wekt Hij jullie weer tot leven. Vervolgens keren jullie tot Hem terug.

29. Hij is Degene Die voor jullie heeft geschapen al hetgeen zich bevindt op aarde. Nadien heeft Hij Zich tot de hemel gericht en deze vervolmaakt tot zeven hemelen. Hij is omtrent alle dingen Alwetend (*‘Alīm*).

30. [En gedenk] toen jouw Heer tot de engelen zei: “Ik ga een rentmeester (*khalīfa*, een plaatsvervanger) op de aarde aanstellen.” Zij zeiden: “Stel Jij iemand aan, die daar verderf zaait en bloed vergiet, terwijl wij Jou met lof verheerlijken en Jouw heiligheid prijzen?” Hij zei: “Ik weet wat jullie niet weten.”

31. En Hij onderwees Adam alle namen [van de dingen]. Nadien toonde Hij deze aan de engelen en zei: “Noem Mij deze namen, indien jullie oprecht zijn [in jullie bewering].”

32. Zij [de engelen] zeiden: “Verheven ben Jij. Wij hebben geen kennis, behalve van hetgeen Jij ons hebt onderwezen. Jij bent de Alwetende, de Alwijze (*al-‘Alīm al-Hakīm*).”

33. Hij [Allah] zei: “Adam, deel hun deze namen mede!” Toen deelde hij hun deze namen mede. Hij [Allah] zei: “Heb Ik het jullie niet gezegd? Ik ben de Alwetende van het verborgene van de hemelen

en van de aarde. En Ik weet hetgeen jullie openbaar maken en Ik weet eveneens hetgeen jullie verbergen.”

34. En Wij zeiden tot de engelen: “Werp je voor Adam ter aarde neer!” Zij wierpen zich direct voor Adam ter aarde neer, behalve Iblīs. Hij verzette zich en gedroeg zich hooghartig. Op die manier behoorde hij tot de ontkenners [van de waarheid].

[Iblīs is niet alleen een naam, maar tevens een eigenschap en betekent “hopeloos geval”. Wanneer in de Koran de naam Iblīs wordt gebruikt, verwijst deze vooral naar zijn relatie met Allah. Andersom, wanneer het begrip satan wordt gebruikt, verwijst dit juist naar zijn relatie met Adam. In dit vers wordt de nadruk gelegd op zijn relatie met Allah.]

35. En Wij zeiden: “Adam, jij en je gelijke, vestig je in de Tuin. Eet overvloedig [en in alle gemak] van wat jullie wensen te eten, maar nader deze boom niet te dicht; anders behoren jullie tot de onrechtplegers.”

36. De satan heeft hen nadien [verleid] een misstap te begaan en ervoor gezorgd, dat ze [de harmonieuze situatie] waarin ze zich bevonden dienden te verlaten. Wij zeiden toen: “Daal af, als elkaars vijanden. Voor jullie is er op de aarde tijdelijk een verblijfplaats en levensonderhoud.”

[Adam en Hawwā (Eva) zullen de vijand zijn van de satan, en andersom. De satan diende het Paradijs te verlaten, evenals Adam en Hawwā.]

37. Toen ontving Adam van zijn Heer

[enkele] woorden, [waarmee hij zijn berouw kon verwoorden,] waarop Hij zijn berouw accepteerde. Allah is immers de Berouwaanvaardende, de Genadevolle (*al-Tawwāb al-Rahīm*).

[Een gedeelte van de woorden die Adam van Allah ontving wordt in soera *al-A'raf* 7: 23, genoemd: “Onze Heer, wij hebben onszelf onrecht aangedaan en indien Jij ons niet vergeeft en ons niet genadig bent, zullen wij zeker tot de verliezers behoren.”]

38. Wij zeiden: “Daal allemaal af uit deze [paradijselijke situatie]. [En voor] degenen die Mijn richtlijnen volgen geldt, zodra deze tot jullie komen: voor hen bestaat geen vrees, noch behoeven zij verdrietig te zijn.”

39. “En degenen die niet geloven en Onze tekenen loochenen, zij zijn de bewoners van het Vuur. Zij zijn daarin voor eeuwig verblijvenden.”

40. O Kinderen van Isrāʾīl, denk aan Mijn gunst die Ik jullie heb geschonken en wees trouw aan jullie belofte, opdat Ik Mij aan Mijn belofte hou. En vrees alleen Mij.

[De naam van de profeet Yaʿqūb in het Hebreeuws is Israēl (Isrāʾīl). Wanneer in de Koran over de “Kinderen van Isrāʾīl” gesproken wordt, worden daar de afstammelingen van Yaʿqūb mee bedoeld, het joodse volk. De soera *al-Baqara* wordt ook wel “Kinderen van Isrāʾīl” genoemd, vanwege de vele verwijzingen naar het joodse volk.]

41. En geloof in hetgeen Ik aan jullie heb neergezonden ter bevestiging

van hetgeen reeds bij jullie is [via de Tawrāt en de Zabūr]. Wees niet de eerste ontkenner ervan. En verkwansel Mijn tekenen niet voor iets van geringe waarde [hecht niet te weinig waarde aan Mijn boodschap]. En heb alleen ontzag voor Mij.

42. Verwar de waarheid niet met valsheid, en hou de waarheid niet verborgen tegen beter weten in.

43. En verricht de *ṣalāt* [het gebed] en geef de *zakāt* [de bijdrage aan behoeftigen] en buig neer, samen met degenen die neerbuigen.

44. Bevelen jullie de mensen deugdzaamheid en vergeten jullie jezelf, [zelfs] terwijl jullie het Boek reciteren? Denken jullie dan niet na?

45. Vraag om hulp door geduld en door gebed. Dit valt [jullie] heel zwaar, behalve de nederigen.

46. [Zij zijn] degenen die ervan overtuigd zijn hun Heer te ontmoeten en [uiteindelijk] tot Hem terug te keren.

47. O Kinderen van Isrāʾīl, gedenk Mijn gunst, die Ik jullie heb geschonken en [gedenk Mijn gunst] dat Ik jullie boven de volkeren heb verheven.

48. En beschermen jullie jezelf tegen een Dag, waarop niemand in naam van een ander nog bijstand kan verlenen. Noch wordt voor hem voorspraak [bemiddeling] aanvaard, noch wordt losgeld geaccepteerd,

noch worden zij geholpen.

49. En [gedenk] toen Wij jullie van de dynastie van de farao [Fir'aun] hebben gered. Zij [de mensen van de farao] martelden jullie op een gewelddadige manier. Ze slachtten jullie zonen af en lieten jullie vrouwen in leven. [Inderdaad,] daarmee werden jullie door jullie Heer zwaar op de proef gesteld.

50. En [gedenk] toen Wij destijds de zee voor jullie in tweeën hebben gesplitst en Wij jullie [op die manier] hebben gered; de dynastie van de farao deden Wij verdrinken, terwijl jullie toekeken.

51. En [gedenk] toen Wij met Mūsā veertig nachten lang hadden afgesproken. Toen hebben jullie tijdens zijn afwezigheid het kalf [ter aanbedding als godheid] aangenomen en zo hebben jullie jezelf onrecht aangedaan.

52. Vervolgens hebben Wij jullie vergeven, [zelfs] nadien, in de hoop dat jullie dankbaar zouden zijn.

53. [En gedenk] toen Wij Mūsā het Boek gaven en het Onderscheid (*al-furqān*), in de hoop dat jullie het rechte pad zouden vinden.

[*Al-furqān* is het onderscheid tussen waarheid en valsheid, tussen hetgeen toegestaan en hetgeen verboden is, tussen goed en kwaad. In de Koran wordt *al-furqān* als een kenmerk voor goddelijke Geschriften gebruikt.]

54. En [gedenk] toen Mūsā zich tot zijn volk wendde: “O mijn volk, jullie hebben jezelf onrecht

aangedaan, door het kalf [als godheid] aan te nemen. Wenden jullie je [onmiddellijk] berouwvol tot jullie Schepper om vergiffenis. Dood [Zuiver] dan [jullie slechte ego's binnen] julliezelf! Dat is het beste voor jullie bij jullie Schepper.” Vervolgens heeft Hij jullie berouw aanvaard. Inderdaad, Hij is de Berouwaanvaardende, de Genadevolle (*al-Tawwāb, al-Rahīm*).

55. En [gedenk] toen jullie zeiden: “O Mūsā, wij zullen [jou] niet geloven totdat we Allah met eigen ogen zien.” Vervolgens werden jullie door bliksem getroffen, terwijl jullie toekeken.

56. Vervolgens hebben Wij jullie weer tot leven gewekt, na jullie dood, opdat jullie dankbaar zouden zijn.

57. En Wij hebben van de wolken een schaduw over jullie gemaakt [om jullie te gerieven] en Wij hebben *al-mann* en *al-salwā* op jullie neergezonden. “Eet van hetgeen mooi en zuiver is, waarvan Wij jullie hebben voorzien.” En zij konden Ons geen onrecht aandoen, zij hebben zichzelf onrecht aangedaan.

[Het woord “*al-mann*” verwijst naar alle soorten voedsel die ter beschikking van de mens staan zonder dat hij daar veel inspanning voor hoeft te doen – letterlijk honingzoet voedsel. Het woord “*al-salwā*”, vertaald als kwartel, verwijst naar het voedsel dat de mens bevrediging schenkt in geval van opoffering en

ontbering.]

58. En [gedenk] toen Wij hebben gezegd: “Treed deze stad binnen en eet overvloedig [en in alle gemak] wat jullie willen. Treed binnen door de poorten en kniel neer en zeg: “Neem onze zonden van ons weg” (*hitta*), opdat Wij jullie je fouten kunnen vergeven. Wij zullen [de beloning voor] de weldoeners vermeerderen [in hetgeen Wij hun schenken].”

59. Degenen die onrecht pleegden hebben het [woord dat tot hen was gezegd] vervangen door een ander woord dan [het woord dat] tot hen was gezegd. Dus hebben Wij uit de hemel een vreselijke bestraffing neergezonden, bij wijze van vergelding voor hun overtredingen.

60. En [gedenk] toen Mūsā om water voor zijn volk verzocht. Vervolgens zeiden Wij: “Sla op de rots met je staf !” Op dat moment ontsprongen daaruit twaalf bronnen, waardoor elke groep mensen haar drinkplaats kende. Eet en drink van wat Allah jullie heeft geschonken, en zaai geen verderf op aarde.

61. En [gedenk] toen jullie zeiden: “O Mūsā, wij verdragen niet langer één soort voedsel. Bid daarom voor ons tot jouw Heer, opdat Hij ons brengt wat er op de aarde groeit, van groenten tot courgettes, van knoflook tot linzen en uien.”

Hij zei: “Verruilen jullie hetgeen meer waarde heeft voor iets wat veel minder waarde heeft? Vestigen jullie je in een stad, daar vinden jullie wat

jullie vragen.” En [zij vertrokken,] vernedering en ontluistering werden op hen geworpen en zij haalden zich de woede van Allah op de hals. Dat is omdat zij de tekenen van Allah hadden ontkend en de profeten ten onrechte hadden gedood. Dat is omdat zij ongehoorzaam waren geweest en de grenzen hadden overschreden.

[“Vestigen jullie je in een stad” kan ook vertaald worden met “Ga terug naar Egypte”, waar zij als slaven hadden geleefd.]

62. Degenen die geloven, degenen die werden geleid [de joden], de christenen en de Sabiërs, [en allen] die in Allah en in de Laatste Dag geloven en goede werken verrichten: voor hen is hun beloning bij hun Heer. Noch vrees [komt] over hen, noch zijn zij verdrietig.

[Volgens de exegeten worden met “degenen die geloven” de volgelingen van Mohammed bedoeld, met “degenen die werden geleid [de joden]” de volgelingen van Mūsā, met “de christenen” de volgelingen van ‘Īsā. De Arabische term “*naṣārā*” verwijst naar de volgelingen van de “Nazarener”, de bijnaam van ‘Īsā. Er bestaat verschil van mening over de herkomst en de betekenis van deze benaming, maar de sterkste mening houdt in dat dit een verwijzing is naar de plaats Nazareth, waar ‘Īsā leefde. Over wie de Sabiërs waren bestaan verschillende meningen. Sommige *tafsīr* geleerden zeggen dat het een groepering was, geïnspireerd door het jodendom en het christendom, die engelen aanbad. Anderen beweren dat het een groepering was die geen

religie of profeet volgde, maar hun “*fitra*” (natuurlijke aanleg), hetgeen neerkomt op het geloven in Allah en het Hiernamaals. Al deze groepen die voor de komst van de profeet Mohammed leefden, in Allah en het Hiernamaals geloofden en in overeenstemming handelden met de leer van hun eigen profeet, zullen op overeenkomstige wijze worden beloond.]

63. En [gedenk] toen Wij de berg [Sinai] boven jullie hebben verheven en Wij een verbond met jullie hebben aangenomen. “Hou stevig vast aan hetgeen Wij jullie hebben gegeven en hou altijd in gedachten hetgeen daarin staat. Wellicht worden jullie je dan bewust van Allah.”

64. Nadien hebben jullie je afgewend. Indien er niet de gunst van Allah over jullie en Zijn barmhartigheid waren geweest, zouden jullie zeker tot de verliezers hebben behoord.

65. Jullie zijn je terdege bewust van degenen onder jullie die de sabbat hebben overtreden. Wij hebben tegen hen gezegd: “Wees apen, veracht en verworpen!”

66. Wij hebben dit gedaan om een harde les te leren aan degenen die daarvan getuige zijn geweest, aan degenen die na hen zouden komen en bij wijze van een vermaning aan degenen die zich bewust zijn van Allah.

67. En [gedenk] toen Mūsā tegen zijn mensen zei: “Allah beveelt jullie een rund te slachten.” Zij

zeiden: “Drijf je de spot met ons?” Hij zei: “Ik zoek mijn toevlucht tot Allah om niet tot de onwetenden te behoren.”

68. Zij zeiden: “Roep je Heer aan namens ons, opdat Hij ons duidelijk maakt wat het is.” Hij [Mūsā] zei: “Hij [Allah] zegt: ‘Het is een rund dat niet oud is en niet jong, maar van een leeftijd daartussenin. Kom, doe dan hetgeen jullie is bevolen’.”

69. Zij zeiden: “Roep je Heer aan namens ons, opdat Hij ons de kleur [van het rund] duidelijk maakt. Hij [Mūsā] zei: “Hij [Allah] zegt: ‘Het is een geel rund, waarvan de kleur intens helder is, [een lust voor het oog] en een genot voor de aanschouwers’.”

70. Zij zeiden: “Roep je Heer aan namens ons, opdat Hij ons duidelijk maakt wat het is. Volgens ons gelijken alle runderen op elkaar en wij hopen dat we, indien Allah het wil, juist worden geleid.”

71. Hij zei: “Hij [Allah] zegt: ‘Het is een rund dat niet bestemd is om de aarde om te ploegen of de akkers te doen bevoeien, het is zonder gebreken en zonder vlekken’.” Zij zeiden: “Nu heb je de waarheid gebracht!” Uiteindelijk hebben zij het geslacht, zelfs al hadden ze dat bijna niet gedaan.

72. En [gedenk] toen jullie iemand hadden gedood en jullie daar met elkaar van mening over verschilden, en Allah de Onthuller was van hetgeen jullie verborgen hielden.

73. Dus zeiden Wij: “Raak hem aan met een gedeelte hiervan [van het rund].” Zo geeft Allah leven aan de doden terug en toont Hij jullie Zijn tekenen. Wellicht zullen jullie je verstand gebruiken.

[In dit vers heeft Allah in eerste instantie “Raak hem aan met een gedeelte hiervan” gezegd en nadien heeft Hij over de herleving van de doden gesproken. Een aantal *tafsir*-geleerden heeft naar deze beide gegevens verwezen en daaraan de interpretatie verbonden, dat het slaan met ingewanden van een rund tegen een dode ten gevolge heeft, met toestemming van Allah, dat dit herleeft, opnieuw tot leven wordt gewekt. Volgens het islamitische geloof kan Allah uiteraard ook zonder deze handelwijze de doden tot leven wekken.

Aan de andere kant verwijst “Raak hem aan met een gedeelte hiervan” eveneens naar een oude Bijbelse wet, waarin een situatie wordt geschetst van een moord, waarbij de moordenaar onbekend is. Echter, hetzelfde citaat is hier in een andere context aanwezig en heeft derhalve een andere betekenis. Zie Bijbel, Deuteronomium 21: 1-9.]

74. Vervolgens hebben jullie harten zich verhard. Zij werden als rotsen, of zelfs harder. Er zijn immers rotsen waaruit rivieren ontspringen en er zijn [andere rotsen] onder hen die opensplijten, zodat er water uit vloeit, en er zijn er te midden van hen die neervallen uit vrees voor Allah. Allah is niet onachtzaam ten aanzien van hetgeen jullie doen.

75. Hopen jullie dan nog echt dat

zij [de joden van Medina] [de boodschap van] jullie [moslims] zullen geloven? [En dat] terwijl een groepering uit hun midden het Woord van Allah heeft gehoord en het heeft verdraaid, nadat ze het goed had begrepen, tegen beter weten in?

76. En wanneer zij degenen die geloven ontmoeten, zeggen zij [tegen hen]: “Wij geloven [ook].” En wanneer zij zich met elkaar hebben afgezonderd, zeggen zij: “Vertellen jullie hun over hetgeen Allah aan jullie openbaar heeft gemaakt, opdat zij dat als argument tegen jullie kunnen gebruiken bij jullie Heer? Denken jullie dan niet na?”

[De komst van de profeet Mohammed is al in de geschriften van de christenen vermeld.]

77. Weten zij dan niet dat Allah weet hetgeen zij verbergen en hetgeen zij openbaar maken?

78. Er bevinden zich ook ongeletterden onder hen, die van het Boek niets weten. Zij koesteren hun denkbeelden van horen zeggen en zij gissen [en gokken] maar wat.

79. Wee daarom degenen die het Boek met hun eigen handen schrijven en vervolgens zeggen: “Dit is van Allah”, om het dan te verruilen voor iets van onbeduidende waarde. Wee hen dan voor hetgeen hun handen hebben geschreven, en wee hen voor hetgeen zij [eraan en erdoor] hebben verdiend.

80. En zij zeggen eveneens: “Het Vuur [van de Hel] zal ons niet aanraken,

behalve een [beperkt] aantal dagen.” Zeg [o Mohammed]: “Hebben jullie daartoe een bindende belofte van Allah verkregen? Indien dat zo is, dan zal Allah Zijn belofte niet verbreken. Of zeggen jullie dingen omtrent Allah waarvan jullie geen weet hebben?”

81. Inderdaad, degene die een slechte daad verricht en door zijn zonde is omringd, zij zijn de bewoners van het Vuur. Zij zijn daarin voor eeuwig verblijvend.

82. En degenen die geloven en goede daden verrichten, zij zijn de bewoners van de Tuin. Zij zijn daarin voor eeuwig verblijvend.

83. En [gedenk] toen Wij met de Kinderen van Isrā’īl een verbond hadden gesloten: “Aanbid niemand behalve Allah; wees goedgegunst tegenover je ouders en je naaste verwanten; en tegenover de wezen en de armen; en spreek het goede [aan woorden] tegen de mensen; en verricht de *ṣalāt* en geef de *zakāt*.” Vervolgens hebben jullie [het verbond] verbroken en hebben jullie je er [afkerig] van afgewend, op een enkeling van jullie na. Jullie zijn [degenen die zich hebben] afgewend.

84. En [gedenk] toen Wij een verbond met jullie hadden aangenomen. Jullie zouden niet elkaars bloed vergieten en jullie zouden niet [een gedeelte van] jullie eigen mensen uit jullie woonplaatsen verbannen. Vervolgens hebben jullie dit zelf bevestigd en hebben jullie daarvan

zelf getuigd.

85. Vervolgens waren jullie zelf degenen die elkaar hebben omgebracht en een groep uit jullie midden uit haar eigen land hebben verbannen, elkaar jegens hen onrechtmatig steunend, in zondigheid en in vijandigheid. Zelfs wanneer zij als gevangenen naar jullie toekomen betalen jullie [hun] losgeld, ondanks het feit dat het jullie verboden is hen te verbannen. Geloven jullie dan in een gedeelte van het Boek en ontkennen jullie een ander gedeelte? De beloning voor diegenen die dit doen is niet anders dan een [schandelijke, beschamende] bestraffing tijdens het wereldse leven. En op de Dag der Opstanding worden zij teruggeleid naar de zwaarste bestraffing. Allah is niet onachtzaam omtrent hetgeen jullie doen.

86. Zij zijn degenen die [voor zichzelf] het wereldse leven tegen de prijs van het Hiernamaals hebben gekocht. Noch wordt daarom de bestraffing voor hen verlicht, noch worden zij geholpen.

87. En aan Mūsā hebben Wij inderdaad het Boek gegeven. En Wij hebben nadien boodschappers gezonden, elkaar opvolgend. En aan ‘Īsā, de zoon van Maryam, hebben Wij duidelijke bewijzen gegeven en Wij hebben hem met de Heilige Geest [Jibrīl] gesterkt. Telkens wanneer een boodschapper naar jullie toekam

met [verkondigingen] die niet aan jullie begeerten voldeden, zijn jullie dan niet hooghartig geweest? [Hebben jullie niet] een aantal van hen van leugens beschuldigd en een aantal van hen gedood?

88. En zij zeggen eveneens: “Onze harten zijn omhuld [bestand tegen alle kennis die jullie willen inbrengen].” Echter, Allah heeft hen vervloekt vanwege hun ongeloof. Hoe weinig geloven zij!

89. En wanneer er een Boek [de Koran] van Allah naar hen toekomt dat bevestigt hetgeen zich reeds bij hen bevindt, terwijl zij voordien gewoon waren te bidden voor de overwinning op diegenen die [de waarheid van dat Boek] ontkenden; telkens wanneer iets op hun weg verschijnt waarin zij [de waarheid] herkennen, ontkennen zij deze [waarheid]. De vloek van Allah rust daarom op deze ongelovigen!

90. Hoe verdorven is [de valse trots], [de prijs] waarvoor zij zichzelf hebben verkocht; zij ontkennen hetgeen Allah heeft neergezonden, uit afgunst dat Allah Zijn gunst neerzendt over wie Hij wenst van Zijn dienaren. Zij roepen toorn op toorn over zichzelf af. En voor de ongelovigen is er een vernederende bestraffing.

91. En toen tot hen werd gezegd: “Geloof in hetgeen Allah heeft neergezonden”, zeiden zij: “Wij geloven al in hetgeen aan ons is neergezonden.” Hetgeen zich

daarbuiten bevindt ontkennen zij, ondanks het feit dat het [het Boek, de Koran] de waarheid bevat en datgene bevestigt wat zich reeds bij hen bevindt. Zeg [Mohammed, tegen hen]: “Waarom hebben jullie dan voorheen de profeten van Allah gedood, indien jullie gelovigen zijn?”

92. En Mūsā is [inderdaad] met duidelijke bewijzen tot jullie gekomen. Nadien hebben jullie, na hem, [desondanks] voor jezelf het kalf tot godheid genomen. En jullie waren de onrechtplegers.

93. [En gedenk] toen Wij een verbond met jullie hebben aangenomen en de [berg] Tūr boven jullie verhieven: “Hou stevig vast aan hetgeen Wij jullie hebben gegeven en geef er gehoor aan.” Zij zeiden: “Wij hebben gehoord, maar wij geven er geen gehoor aan.” Hun harten zijn vervuld geraakt van liefde voor het kalf, vanwege hun weigering [de waarheid] te erkennen. Zeg: “Hoe verdorven is hetgeen jullie geloof jullie beveelt, indien jullie al gelovigen zijn!”

94. Zeg: “Indien de laatste verblijfplaats bij Allah [het Paradijs] alleen voor jullie is bestemd, en alle andere mensen daarvan worden uitgesloten, wens voor jezelf dan de dood, indien jullie oprechten zijn.”

95. Echter, zij wensen deze in het geheel niet, vanwege hetgeen zij voordien met hun handen hebben voortgebracht. En Allah is Alwetend

(*‘Alīm*) over de onrechtplegers.

96. En je zal ongetwijfeld bemerken dat zij van alle mensen degenen zijn die het leven het meest begeren, meer dan degenen die gelijkwaardigen [terzijde aan Allah] toekennen. Ieder van hen verlangt ernaar duizend jaar te leven, maar zo’n lang leven zal hen toch niet vrijwaren van de bestraffing. En Allah is Alziend (*Baṣīr*) omtrent hetgeen zij verrichten.

97. Zeg [o profeet]: “Diegene die een vijand van Jibrīl is! Inderdaad, hij [Jibrīl] is degene die deze [Koran] in jouw hart doet neerdalen, in opdracht van Allah, ter bevestiging van hetgeen voorheen [aan heilige boeken] is [neergezonden], als leidraad en als goed nieuws voor de gelovigen.

98. Diegene die een vijand van Allah is, van Zijn engelen, van Zijn profeten en van Jibrīl en Mikā’īl: Allah is eveneens een vijand van de ongelovigen.”

99. En Wij hebben aan jou zeker duidelijke tekenen neergezonden en niemand ontkent deze, behalve degenen die het verkeerde pad zijn opgegaan.

100. Is het dan niet zo dat, telkens wanneer zij een overeenkomst [met Allah] aangaan, een gedeelte van hen deze terzijde schuift? Helaas, het merendeel van hen gelooft niet.

101. [Telkens] wanneer er een boodschapper van Allah naar hen toekomt, bevestigend hetgeen zich reeds bij hen bevindt, heeft een

gedeelte van degenen aan wie het Boek was gegeven het Boek van Allah achter de rug geworpen, alsof zij van niets wist[en].

102. Zij [dat gedeelte] volgden wat de satanische leiders hadden verzonnen over de heerschappij van Sulaymān. Sulaymān is niet ongelovig geworden. Echter, de satanische leiders ontkenden [het geloof] door de mensen tovenarij te leren, en datgene wat in Bābil [Babylon] aan twee machthebbers, Hārūt en Mārūt, was neergezonden. Hoewel, deze [twee] onderwezen niemand zonder vooraf te zeggen: “Wij zijn niet meer dan een beproeving, word dus niet ongelovig.” Desondanks leerden zij [de mensen] de kennis waarmee zij tweedracht kunnen zaaien tussen een man en zijn echtgenote, doch zij kunnen daarmee niemand schade berokkenen dan alleen met toestemming van Allah. Zij [de mensen] leerden iets wat henzelf schade berokkende en voor hen geen voordeel opleverde. Bovendien wisten zij dat degene die in deze zaken handelde geen aandeel zou hebben in het Hiernamaals. Hadden ze maar geweten, waarvoor zij zichzelf hebben verkocht!

[In dit vers wordt het beeld dat joden en christenen van Sulaymān hadden gecorrigeerd; zij stelden onder andere dat hij aan het eind van zijn leven verviel in ongelooft en afgoden aanbad. Bovendien wordt in dit vers de mythe tegengesproken dat hij degene is die magie en tovenarij in de wereld heeft geïntroduceerd, en

dat hij zijn heerschappij te danken had aan zijn kennis van tovenarij: Sulaymān was niet ongelovig.

Met “satanische leiders” worden mensen bedoeld die oproepen tot valsheid. *Tafsīr* geleerden verschillen van mening over de identiteit van Hārūt en Mārūt. Ze worden in het vers omschreven als “*malikayn*”, wat “twee machthebbers” betekent. Echter, volgens een andere leeswijze kan er ook “*malakayn*” gelezen worden, wat “twee engelen” betekent. Het idee dat zij engelen zouden zijn wordt door een aantal exegeten echter verworpen, omdat engelen reine wezens zijn die zich niet bezighouden met verboden zaken als tovenarij. Tenslotte kan worden verondersteld dat het twee mannen waren die in Babylon leefden en kennis hadden van tovenarij; het oude Babylon genoot een reputatie als centrum van tovenarij.]

103. De beloning bij Allah zou beter zijn geweest indien ze hadden geloofd en zich bewust van hun verantwoordelijkheden [jegens Allah] waren geweest. Hadden ze het maar geweten!

104. Oh jullie die geloven, zeg niet: “*rā ‘inā*” [behoed ons], maar zeg: “*unḡurnā*” [kijk naar ons], en luister. En voor de ongelovigen is er een pijnlijke bestraffing.

[Het woord “*rā ‘inā*” kan op beleefde wijze worden gebruikt in de betekenis van, “behoed ons”, doch werd door de joden in Medina via een subtiële accentverschuiving veranderd in “*ra ‘inā*”, hetgeen in het Hebreeuws “je bent doof, je bent dom” inhoudt en in het Arabisch “je behoedt, beschermt onze schapen, je bent onze schaapherder”. Aan moslims werd

nadien verzocht het woord “*rā ‘inā*” te vermijden.]

105. Noch degenen die [Allah] ontkennen onder de mensen van het Boek [joden en christenen], noch de afgodenaanbidders wensen dat er iets goeds aan jullie van jullie Heer wordt neergezonden. En Allah bevoorrecht met Zijn barmhartigheid wie Hij wenst. En Allah is de Bezitter van geweldige gunsten.

106. Welk vers Wij ook opheffen of doen vergeten, Wij brengen er nog betere of soortgelijke [verzen] voor in de plaats. Weet jij niet dat Allah Almachtig is?

107. Weet jij niet dat de heerschappij over de hemelen en de aarde aan Allah toebehoort? Voor jullie is er noch een beschermer noch een helper, behalve Allah.

108. Of wensen jullie jullie boodschapper te ondervragen zoals Mūsā in vroegere tijden is ondervraagd? Wie het geloof verruilt voor het ongelooft, dwaalt zeker van het rechte pad af.

109. Het merendeel van de mensen van het Boek probeert jullie alsnog tot ongelovigen terug te doen keren, nadat jullie het geloof reeds hebben aanvaard. Dit geschiedt slechts vanuit afgunst, [zelfs] nadat de waarheid hun duidelijk is geworden. Vergeef en verdraag hen en laat hen [nu] even aan zichzelf over, totdat Allah met Zijn bevel komt. Allah is Almachtig over alles.

110. En onderhoud de *ṣalāt* en geef

de *zakāt*. Wat voor goede [zaken] jullie ook voor jezelf vooruitzenden, jullie zullen deze eveneens bij Allah aantreffen. Allah is Alziende omtrent hetgeen jullie doen.

111. En zij zeggen: “Niemand zal de Tuin binnentreden, behalve joden en christenen.” Dit zijn door henzelf gewenste fantasieën. Zeg: “Breng jullie bewijzen dan, indien jullie de waarheid spreken.”

112. Welnee! Wie zijn gezicht in [volle] overgave tot Allah wendt, en goede daden verricht, ontvangt zijn beloning bij Allah. Voor hen bestaat geen vrees, noch behoeven zij verdrietig te zijn.

113. En de joden zeggen: “De christenen baseren zich op niets.” De christenen zeggen: “De joden baseren zich op niets”, terwijl zij beiden toch het[zelfde] Boek reciteren. Zo spreken zij dezelfde woorden uit als degenen die [het Boek] niet kennen. Allah oordeelt tussen hen op de Dag der Opstanding, over hetgeen waaromtrent zij van mening verschilden.

114. Wie is er meer onrechtvaardig dan degene die in de gebedshuizen van Allah [aan de gelovigen] Zijn naam belemmert te noemen [door de functionaliteit van de gebedshuizen op te heffen]? En die op deze wijze tracht deze [gebedshuizen] te vernietigen? Zij zouden hier eigenlijk niet anders dan in angst behoren binnen te treden. Voor hen is er schande in deze wereld

en een geweldige bestraffing in het Hiernamaals.

115. Zowel het oosten als het westen behoren Allah toe. In welke richting je je ook wendt, daar bevindt zich de heerschappij [de macht] van Allah. Allah is Alomvattend, Alwetend (*Wāsi` Alīm*).

116. En zij zeggen eveneens: “Allah heeft Zich een kind genomen.” Verheven is Hij! Aan Hem behoort al hetgeen zich in de hemelen en op de aarde bevindt toe. Allen gehoorzamen Hem.

[“*Subhān Allāh*”, “Verheven is Hij”, is een uitdrukking die duidt op de verhevenheid van Allah boven Zijn schepping: Allah is vrij van gebreken en Hij lijkt in geen enkel opzicht op Zijn schepselen. In het dagelijkse leven van de moslims wordt de uitdrukking ook gebezigd bij wijze van een blijk van verwondering of verbazing.]

117. [Hij is] de Schepper van de hemelen en van de aarde. Wanneer Hij tot iets heeft besloten, zegt Hij daar alleen tegen: “Wees!” en het is.

118. En zij die niet weten, zeggen: “Waarom spreekt Allah niet met ons?”, of “Waarom komt er geen teken tot ons?” Zo hebben ook degenen gesproken die vóór hen hebben geleefd. Hun harten lijken op elkaar. Wij hebben Onze tekenen al duidelijk gemaakt aan mensen die over een overtuigd geloof beschikken.

119. [O Mohammed,] Wij hebben jou met de waarheid gezonden, als

verkondiger van goed nieuws en als waarschuwer. Jij wordt niet ter verantwoording geroepen over de bewoners van het Hellevuur.

120. Noch joden, noch christenen zullen ooit tevreden met jou zijn, tenzij jij hun levensbeschouwing volgt. Zeg: “De leidraad van Allah is de [enige] ware leidraad.” Indien jij hun verlangens volgt, na alle kennis die tot jou is gekomen, dan is Allah noch je beschermer, noch je helper.

121. Degenen aan wie Wij het Boek hebben gegeven reciteren dat zoals het [gereciteerd] dient te worden; zij zijn degenen die erin geloven. Degenen die [de waarheid van het Boek] ontkennen, zij zijn de verliezers!

122. O Kinderen van Isrā’īl! Denk aan Mijn gunst waarmee Ik jullie heb begunstigd en [denk aan het feit] dat Ik jullie boven alle [andere] volkeren [van jullie tijd] heb begunstigd.

123. Wees je bewust van een Dag waarop niemand iets kan vergoeden in naam van een ander. Noch wordt enig losgeld geaccepteerd, noch is bemiddeling van enig nut, noch worden zij geholpen.

124. En [gedenk] toen Ibrāhīm door zijn Heer met enkele bevelen op de proef werd gesteld en hij deze vervulde, [en] Hij [Allah] zei: “Ik maak jou tot een leider van de mensen.” Hij [Ibrāhīm] zei: “Ook van mijn nakomelingen?” Hij [Allah] zei: “Mijn verbintenis heeft

geen betrekking op onrechtplegers.”

125. En [gedenk] toen Wij het Huis voor de mensen tot een toevluchtsoord en een [oord van] veiligheid hebben gemaakt [en zeiden:] “Neem dan de plaats in waar Ibrāhīm eens stond, als een plaats van gebed.” En Wij hebben Ibrāhīm en Ismā’īl bevelen: “Hou Mijn Huis rein voor degenen die de rondgang [*tawāf*] om de Ka’ba maken, voor degenen die zich daarin afzonderen ter meditatie [*i’tikāf*, en zich daar tot Allah richten], en voor degenen die neerbuigen en zich ter aarde [neer]werpen [voor Allah].”

[De *Ka’ba* is volgens de Koran het oudste gebedshuis ter wereld. Aanvankelijk was het de plaats waar mensen Allah als Enige God aanbaden. Na verloop van tijd kenden de Arabieren afgoden en beelden als gelijkwaardigen terzijde aan Allah toe, later verzamelden ze er eveneens sommige beelden uit naburige culturen, zoals beelden van Maryam (Maria) en ‘Īsā (Jezus).]

126. En [gedenk] toen Ibrāhīm zei: “Mijn Heer, maak dit [oord] tot een veilige stad en voorzie haar bewoners van allerlei vruchten, [de bewoners] die in Allah en in de Laatste Dag geloven!” Hij [Allah] zei: “Ik verleen ook degene die niet gelooft voor een korte tijd genoegens en nadien dwing Ik hem tot de bestraffing van het Vuur. Dat is pas een slechte bestemming!”

127. En [gedenk] toen Ibrāhīm, en Ismā’īl met hem, de fundamenten van het Huis optrokken, [en zeiden]:

“Onze Heer, aanvaard dit van ons, Jij bent de Alhorende, de Alwetende (*al-Samī‘ al-‘Alīm*)!

128. Onze Heer, maak ons beiden [tot mensen] die zich aan Jou overgeven en maak van onze nakomelingen een gemeenschap in overgave aan Jou. En doe ons onze rituelen (*manāsik*) zien en aanvaard ons berouw. Zeker, Jij bent de Berouwaanvaardende, de Genadevolle (*al-Tawwāb al-Rahīm*).

[“Maak ons beiden [tot mensen] die zich aan Jou overgeven” is de betekenis van *muslimayn*, het tweevoud van *muslim*. Een *muslim* is iemand die zich in een toestand bevindt van vrede met Allah, van overgave aan Hem, en die in harmonie met Zijn kosmos verkeert.

Het Arabische woord *manāsik* wordt meestal uitgelegd als rituelen van aanbedding, als de *hajj* of als de vormen van het gebed, alsmede als de rituelen van de *hajj*. Aan de andere kant verwijst “*manāsik*” naar menselijke gedragscodes in het algemeen.]

129. Onze Heer, zend [aan de nakomelingen van Ibrāhīm] vanuit hun midden een boodschapper, die hun Jouw verzen voordraagt en hun het Boek en de wijsheid onderwijst, en die hen zuiver maakt. Jij bent de Almachtige, de Alwijze (*al-‘Azīz al-Ḥakīm*).”

130. En wie keert zich nu [bewust] af van de godsdienst (*millah*) van Ibrāhīm, behalve degene die zichzelf voor de gek houdt? Wij hebben hem in deze wereld uitverkoren en hij behoort tot de rechtschapenen in het

Hiernamaals.

131. [Gedenk] toen zijn Heer tegen hem zei: “Geef je over [aan Mij]”. Hij zei: “Ik heb mij overgegeven aan de Heer der werelden.”

132. En Ibrāhīm droeg dit over op zijn kinderen. En ook Ya‘qūb deed dat: “Mijn kinderen! Allah heeft de [zuivere] religie [islam] voor jullie uitgekozen. Sterf daarom niet, behalve wanneer jullie overgegeven zijn [als moslims]” [De overgave aan Allah in vers 131 en 132 impliceert ook dat men in vrede en harmonie met Allah, met Zijn kosmos en met zichzelf leeft.]

133. Of waren jullie er [soms] getuige van toen de dood Ya‘qūb was genaderd? Toen hij zijn zonen vroeg: “Wat zullen jullie na mij dienen?” Ze zeiden: “We zullen jouw God dienen, de God van jouw voorvaderen, Ibrāhīm, Ismā‘īl en Ishāq, de Ene God. Wij geven ons over aan Hem.”

134. Dat is een gemeenschap die nu is heengegaan. Voor hen is hetgeen zij [als beloning] hebben verdiend en voor jullie is hetgeen jullie verdienen. Jullie worden niet ter verantwoording geroepen voor hetgeen zij hebben verricht.

135. Zij zeggen: “Wees jood of christen, opdat jullie de juiste richting blijven volgen.” Zeg tegen hen: “Integendeel, [ik volg] de [oprechte] godsdienst [*millah*] van Ibrāhīm, hij was een *hanīf*. Hij behoorde zeker niet tot de afgodenaanbidders.”

[Een *hanīf* is iemand die in één enkele God gelooft. In de pre-islamitische periode zijn er mensen geweest die het geloof van Ibrāhīm hebben gevolgd; deze mensen worden *hanīf* genoemd.]

136. Zeg: “Wij geloven in Allah, in hetgeen aan ons is neergezonden en in al hetgeen aan Ibrāhīm, Ismā‘īl, Ishāq, Ya‘qūb en aan de stammen [het nageslacht van Ya‘qūb] is neergezonden, en in hetgeen aan Mūsā en aan ‘Īsā is gegeven en in hetgeen door hun Heer aan de profeten is gegeven. Wij maken geen enkel onderscheid tussen [wie dan ook van] hen. En aan Hem zijn wij overgegevenen [als moslims].”

137. Indien zij geloven in hetgeen waarin jullie geloven, dan worden zij in de juiste richting geleid. Indien zij zich afwenden, dan bevinden ze zich daarmee in een vijandige [situatie]. Voor jou [Mohammed] zal [de bescherming van] Allah tegen hen toereikend zijn. Hij is de Alhorende, de Alwetende (*al-Samī‘ al-‘Ālīm*).

138. [Dit is] de kleur[geving] (*ṣibgha*) [van de menselijke aard] van Allah! En wie is er beter in [het aangeven van] kleuren dan Allah? Alleen Hem dienen wij.

[De kleur[geving] (*ṣibgha*) van Allah verwijst naar de natuurlijke creatie van de mens. Zie ook: *al-Rūm*, 30: 30. Het woord *ṣibgha* heeft de connotatie, de betekenis van onderdompelen, zoals wol wordt ondergedompeld om te worden geveerd, of zoals christenen een baby in water dompelen om deze te dopen. Het begrip verwijst naar de religie waar Allah de mens

van nature voor heeft geschapen, bij Zijn schepping als het ware in heeft “ondergedompeld”. Het Arabische woord voor chromosoom is eveneens van dit woord afgeleid.]

139. Zeg: “Redetwisten jullie met ons over Allah, terwijl Hij zowel onze Heer als jullie Heer is? Hetgeen wij doen behoort ons toe, hetgeen jullie doen behoort jullie toe. En wij zijn Hem geheel oprecht toegewijd.”

140. Of zeggen jullie: “Ibrāhīm, Ismā‘īl, Ishāq, Ya‘qūb en de stammen [het nageslacht van Ya‘qūb], waren dat joden of waren dat christenen?” Zeg: “Weten jullie dat dan beter, of Allah?” Wie is er meer onrechtvaardig dan degene die een getuigenis verborgen houdt die hij van Allah heeft ontvangen? En Allah is niet onachtzaam omtrent hetgeen jullie doen.

141. Dit is een gemeenschap die nu is heengegaan. Voor hen is hetgeen zij [als beloning] hebben verdiend en voor jullie is hetgeen jullie verdienen. Jullie worden niet ter verantwoording geroepen voor hetgeen zij hebben verricht.

142. De dwazen onder de mensen zullen zeggen: “Wat heeft hen zich van hun gebedsrichting (*qibla*), die zij gewoon waren te volgen, doen afwenden?” Zeg: “Zowel het oosten en het westen behoren Allah toe. Hij leidt wie Hij wenst naar een recht pad.”

[De *qibla* is de gebedsrichting, de richting waarin iemand zijn gezicht